

NARIMAGAZINE

dec 2016

netwerken | informeren | inspireren

RE-INVENT

NARIM Congres 18 mei 2017

Voorwoord Annemarie Schouw ▶

RE-INVENT: we gaan het vak opnieuw uitvinden ▶

Hoe integer ben je als Risk & Insurance Manager? ▶

Yvonne du Floo over Ladies@Risk ▶

Het Kenniscentrum: de vakgroep 2.0 ▶

Terugblikken en vooruitkijken met... ▶

Nederlandse captive-eigenaren discussiëren over impact Solvency II ▶

NARIM

Nederlandse Associatie van
Risk en Insurance Managers

Het jaar van de records

Het was een bijzonder jaar, 2016, een jaar ook om met trots op terug te kijken. Dat had op de eerste plaats te maken met ons 20-jarig bestaan en de wijze waarop wij dat met jullie allen hebben kunnen vieren. En het was het jaar van de records, zeker wat betreft ons jubileumcongres. Een record aantal deelnemers, waaronder ook een recordopkomst van onze leden, een record wat betreft de waardering (8,3), een record aantal sponsors en enorm veel plezier gedurende het feest 's avonds. Kortom: record op record en dat is best bijzonder.

De blik op 2017

We sluiten ons jubileumjaar nu officieel af en richten de blik weer op de toekomst. Op 18 mei 2017 gaan we in de Fokker Terminal in Den Haag wederom een bijzonder congres organiseren. Het thema is RE-INVENT. We gaan ons vak opnieuw uitvinden en dat doen we door op een andere manier met elkaar in gesprek te gaan. Gedurende een inspiratieve dag zoeken we naar antwoorden op onze persoonlijke, brandende vraag, zodat we voldoende bagage verzamelen voor een bestendige toekomst. Onze sponsors hebben we op 9 december traditiegetrouw de primeur gegeven van de inhoud van ons nieuwe congres en we hopen dat zij ons weer massaal gaan sponsoren zodat we met elkaar wederom een fantastisch evenement kunnen neerzetten.

De invloed van politieke risico's en de Brexit

De snelle veranderingen om ons heen en de risico's die dat met zich meebrengt, zullen ook in 2017 voor een roerig jaar zorgen. Ik noem de verkiezingsuitslagen in diverse landen, de Brexit en gewijzigde wetgeving. De effecten zijn niet te voorspellen, zeker is dat deze er zullen zijn. Ook de verdere digitalisering brengt steeds nieuwe risico's met zich mee. Het 'internet of things' zal ons uitdagen nieuwe perspectieven te zien.

Terugkijkend op een periode van vijf jaar NARIM-voorzitterschap, constateer ik dat onze markt meer en meer is geïntegreerd en professioneler is geworden. Waar nodig gaan we met elkaar het gesprek aan en weten we elkaar te vinden. Dat is in een complexer geworden markt uitermate belangrijk.

Als NARIM gegroeid

Daarnaast stel ik vast dat we als NARIM verder zijn gegroeid. We zijn nadrukkelijk aanwezig, we staan op de kaart en verstevigen onze contacten met andere partijen, zoals het VNAB en het NIVRE. Dat geldt zeker ook in Europees verband binnen FERMA, onze Europese koepel. Ralph Mulder is dit jaar namens NARIM toegetreten tot het bestuur van FERMA en Mario van der Giessen is lid van het Forum 2017 Committee.

In onze eigen gelederen gaan we de traditionele vakgroepen in 2017 omvormen tot kenniscentra. We gaan onze website aanpassen en willen veel meer gebruik gaan maken van de digitale mogelijkheden om kennis en informatie met elkaar te delen, elkaar te inspireren en te ondersteunen. Want dat zijn en blijven naast netwerken, onze kernwaarden.

Sustainable proof

Er staat dus genoeg op stapel. Belangrijk is dat we onszelf sustainable proof maken. Onder meer door opnieuw naar elkaar te kijken en ons vak opnieuw uit te vinden. Ons nieuwe jaarthema RE-INVENT sluit hier dus mooi op aan. Wanneer je in jezelf gelooft, bereid bent samen te werken, te luisteren en te delen dan sta je sterk. Met elkaar voor elkaar. Onder dat motto willen we de handschoenen oppakken en onze uitdagingen aangaan. Ik wens u namens NARIM hele fijne feestdagen en een voorspoedig 2017!

Annemarie Schouw
voorzitter NARIM

Colofon

Redactie NARIM
Postbus 65707
2506 EA Den Haag

Tekst en productie
Rijken & Jaarsma,
Capelle a/d IJssel

Fotografie
Rob Lamping

Vormgeving
Met Opzet,
Rotterdam

(070) 345 74 26
info@narim.com
www.narim.com

Hoewel bij deze uitgave van NARIMagazine de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaardt het bestuur van NARIM geen aansprakelijkheid.

Vooruitblik naar NARIM Congres 2017 met Jeroen van den Boogaard

RE-INVENT: we gaan het vak opnieuw uitvinden

De eisen die aan het vak en aan de persoon van de Risk & Insurance Manager worden gesteld, nemen snel toe. NARIM wil op het komende congres alle deelnemers voldoende persoonlijke bagage meegeven om "future proof" te zijn. RE-INVENT: dat is het centrale thema van 2017 en van het NARIM Congres op 18 mei 2017. Dat houdt in dat iedereen opnieuw naar elkaar en naar het vak gaat kijken en daarover in gesprek gaat. Met een aantal persoonlijke vragen als leidraad.

De huidige tijd vergt nieuwe kennis, nieuwe invalshoeken en nieuwe manieren om met risico's om te gaan. Jeroen van den Boogaard, voorzitter Congrescommissie: 'Elk van ons worstelt wel met persoonlijke vragen: waar gaat ons vak naar toe, wat is mijn rol in de toekomst en wat wil ik. Hoe zorgen we er met elkaar voor dat we er over tien jaar nog wel degelijk toe doen. Die vragen willen we op ons congres gaan invullen. Met als doel onszelf en het vak sterker te maken. Vandaar de titel "RE-INVENT".'

Drie delen

Dit thema valt op zich weer uiteen in drie delen: elkaar opnieuw leren kennen, verder kijken dan het bekende (RE-CONNECT), met een nieuwe, frisse blik kijken naar het vak en vernieuwende inzichten opdoen (RE-INVENT) en wat staat ons te wachten, hoe doen we het nu en welke ervaringen en lessen uit het verleden zijn te gebruiken in de toekomst (RE-FLECT). Tijdens het komende congres wordt veel input van de leden en de andere bezoekers verwacht. 'We gaan

opnieuw met elkaar kennismaken en nieuwe inzichten opdoen. Met ieders persoonlijke vraag als uitgangspunt. Dat moet elk van ons een goede basis geven om zowel het vak als de individuele rol sterker te maken.'

Hoe gaat het er in grote lijnen uitzien?

'De basis is interactie. We gaan het anders doen: direct na de start van het congres gaan we groepsgewijs met elkaar in gesprek. De groepen zijn samengesteld op basis van een aantal

gemeenschappelijke persoonlijke en zakelijke kenmerken.

Na de lunch gaat iedereen antwoorden verzamelen op zijn of haar specifieke, brandende vraag. Deze vraag gaan we stellen aan onverwachte partijen, partijen die ons Risk Management vanuit een ander perspectief zullen laten zien.'

De risico's aan het woord

Brandende vragen worden ook voorgelegd aan onverwachte externe personen. 'In feite laten we de "risico's aan het woord" en dat leidt tot andere inzichten. Denk aan een milieuactivist, een hacker of een terrorist. Maar we bekijken het begrip risico ook vanuit andere dimensies, zoals die van een psycholoog, een uitvinder, een hersenchirurg of iemand die verantwoordelijk is voor het verlenen van vergunningen.

Vervolgens dineren we met elkaar, waarna wij twee keynote speakers van formaat met elkaar laten strijden: de één vertegenwoordigt het verleden, de ander de toekomst. In het midden ontmoeten we de branche, die zich ook in het gesprek kan mengen. Dit wordt zeker een spannende sessie! Natuurlijk sluiten we af met een informele borrel, zodat u de indrukken, leermomenten en ervaringen van de dag met elkaar kunt bespreken.'

Hoe ziet het vervolg er uit?

Het thema voor 2017 en het programma zijn op 9 december gepresenteerd aan vertegenwoordigers van sponsors. Jeroen: 'Het is in feite de officiële aftrap naar de editie van 2017. Op hoofdlijnen zijn we er uit. Na de feestdagen gaan we verder met de invulling van alle details. Ook de lege Fokker Terminal in Den Haag gaan we helemaal zelf invullen. Het wordt weer een heel ander congres dan dat van het afgelopen jaar. De lat ligt

hoog, dat realiseren wij ons, maar we zijn ervan overtuigd dat ook de komende editie weer een groot succes zal worden.

Zodra er meer bekend is, informeren we iedereen.'

*Paul Bransz, creatief conceptontwikkelaar
D&B Eventmarketing:*

'U wordt uitgedaagd tijdens het NARIM Congres 2017'

D&B Eventmarketing en NARIM werken al tien jaar samen en zetten elk jaar weer een verrassend nieuw concept neer. Dat geldt ook voor het Congres op 18 mei 2017 dat het thema 'RE-INVENT' heeft meegekregen. Paul Bransz is als creatief conceptontwikkelaar mede-bedenker van het thema en nauw betrokken bij de uitvoering. Hij geeft uitleg.

Waarom juist dit thema?

'Wij hebben dit thema samen met het NARIM-bestuur gekozen omdat wij de aanwezigen willen uitdagen. Wij willen hen op een nieuwe manier naar hun eigen vak en naar hun omgeving laten kijken en hen aanzetten daarover na te denken. De inhoud van het programma zal de mensen daarin ongetwijfeld stimuleren.'

Waarom moeten de aanwezigen zichzelf opnieuw uitvinden?

'De omgeving verandert en dat gaat sneller dan ooit. Daarmee moet je wat doen. Maar wat? Dat kwam ook naar voren bij gesprekken met de betrokkenen vooraf. Bij deze vraag gaan wij iedereen tijdens het congres helpen.

Hoe en wat, dat blijft nog even geheim. Maar verrassend is het zeker. Ik ben ervan overtuigd dat de aanwezigen hierdoor anders gaan kijken naar hun vak, naar hun vakgenoten en hun eigen positie.'

Julie hebben studenten benaderd en gevraagd mee te denken over de opzet van het NARIM Congres, waren hun ideeën bruikbaar?

'Absoluut. Teams van studenten van de Hogeschool Amsterdam zijn met onze vragen aan de slag gegaan en hebben ideeën uitgewerkt. Het niveau van sommige concepten was zeer hoog. Het uiteindelijke congres bevat zeker verschillende elementen die door de studenten zijn aangedragen.'

Druk bezochte studiemiddag over integriteit en compliance

Hoe integer ben je als Risk & Insurance Manager?

Hoe integer ben je als Risk & Insurance Manager? Tegen welke integriteitskwesaties loop je in de praktijk aan en hoe ga je daar vervolgens mee om? Wat kun je doen om verleidingen te weerstaan? Die vragen kwamen begin november aan de orde tijdens een druk bezochte studiebijeenkomst van de NARIM-vakgroepen Risk Management en Aansprakelijkheid.

De studiebijeenkomst in het Olympisch Stadion in Amsterdam was georganiseerd op initiatief van de NARIM-leden Paul Kuiper (Bouwinvest) en Titus Tiel Groenestege (Pon). Egge de Jong, Compliance Officer bij Bouwinvest, vertelde in zijn presentatie over het nut en de noodzaak van integriteit en integer handelen, welke uitdagingen je als Risk & Insurance Manager op dit vlak tegenkomt en wat je dan vervolgens kunt doen.

Financiële prikkels en vals spelen

Er zijn nogal wat definities van het begrip integriteit, maakte Egge de Jong gelijk duidelijk. De Jong liet zien dat uit diverse onderzoeken blijkt dat het bestaan van een integriteitscode weliswaar drempelverhogend werkt, maar dat financiële prikkels lang niet altijd de bepalende factor zijn bij "vals spelen". Het gedrag van mensen bij de Libor-affaire is hiervan een goed voorbeeld. 'Ego was van veel grotere betekenis om de rentestanden te manipuleren dan een financiële prikkel. Het persoonlijke gewin was marginaal en speelde eigenlijk geen rol.'

Integriteit moet je periodiek aandacht geven

Door na te denken over wat integriteit is, bevordert je integer gedrag. Het is niet iets wat je eenmalig moet doen, maar

periodiek aandacht moet geven om scherp te blijven. Dat werd ook duidelijk aan de hand van een aantal video's. Onder meer van de Amerikaanse gedragsconoom Dan Ariely die "foutjes" in onze morele code bestudeert. Wat zijn de diepere redenen om zo nu en dan toch vals te spelen? Bijvoorbeeld door de verzekering "een beetje" op te lichten en je toch goed te blijven voelen als je jezelf daarbij in de spiegel aankijkt. Ariely constateert dat iedereen de neiging heeft vals te spelen, dat is niet zo erg, zolang het maar binnen bepaalde marges blijft. Hij noemt dit de personal fudge-factor (lariekoek-factor).

Iedereen heeft zijn prijs

De Jong: 'Hoe moeilijk is het je te beheersen als je de kans krijgt jezelf te bevoorrechten? Belangrijk is dat we ons realiseren dat we allemaal beïnvloedbaar zijn.'

Zelftest: hoe integer denk je te zijn?

De aanwezigen deden vervolgens een kleine persoonlijke integriteitstest om na te gaan hoe iedereen zichzelf beoordeelde op het gebied van integriteit. Aan de hand van een persoonlijke score van 0 tot 10 stelde iedereen zich in een rechte lijn op in de ruimte. Een enkeling gaf zichzelf een 5, een paar anderen een score van 9. De meerderheid bevond zich hiertussen.

Dat is vergelijkbaar bij het algemene beeld, waaruit ook blijkt dat 98% van een groep mensen beïnvloedbaar is.

Omgeving en voorbeeldgedrag

In hoeverre speelt de omgeving een rol bij het beïnvloeden van gedrag? Ook die vraag werd aan de hand van een aantal praktische voorbeelden helder gemaakt. Wat gebeurt er bijvoorbeeld als iemand een flyer op een 'schone' parkeerplaats op de grond gooit? Volgen anderen dit gedrag, of juist niet? En reageren mensen anders wanneer er al meer flyers op de grond liggen en je iemand een flyer doelbewust ziet weggoien? Omgeving en voorbeeldgedrag spelen een belangrijke rol bij het naleven van normen, stelt Egge de Jong. Ook leiderschap kan gedrag aanzienlijk beïnvloeden.

Uit onderzoek blijkt dat 65% van een groep mensen bereid is sociale normen (ver) te overschrijden. Hierbij speelt een grote rol dat zij de verantwoordelijkheid voor hun gedrag bij een leider kunnen leggen. De druk van een groep is van invloed op de mate van integriteit van een individu. 'Normen helpen, maar leg ze vast in een gedragscode. Zorg er wel voor dat de regels helder, zinvol (nuttig), consistent en handhaafbaar zijn. Anders voegen ze weinig toe.'

Vertrouwen

Daarnaast is vertrouwen van groot belang. Dat toont ook het voorbeeld van de strandbibliotheek waar mensen gratis een boek kunnen lenen. Het overgrote deel van de geleende boeken werd weer keurig teruggebracht door een appèl te doen op het vertrouwen van mensen. Een zeer krachtig instrument.

Regels zijn goed, meent Egge de Jong, maar kijk uit voor overdaad. 'Zoek naar een optimum tussen regels en eigen verantwoordelijkheid. Stimuleer dat mensen hun eigen verantwoordelijkheid pakken en geef ze vertrouwen, zoals in het voorbeeld van de strandbibliotheek.'

Blijf scherp op bepaalde dilemma's

'Kijk jezelf geregeld aan in de spiegel. Bekijk de situatie vanuit de positie van

iemand anders. Of raadpleeg een collega of leidinggevende als je voor een bepaald dilemma staat. Dat zijn simpele tests om jezelf scherp te houden. Probeer ook de dingen die je nu doet in het perspectief te plaatsen van vijf jaar verder. Dilemma's blijven zich voordoen, maar je kunt er wel structuur in aanbrengen en trachten zoveel mogelijk zaken te voorkomen.'

Vervolgens werd druk gediscussieerd over dilemma's waarmee iedereen te maken kan krijgen. Zoals een aanrijding van een oude vrouw in de bebouwde kom waarbij te hard werd gereden. Ben je eerlijk tegen de politie en geef je toe dat je te hard hebt gereden? Ander dilemma: Bestel je een nieuwe keuken voor een nieuwe (eigen) woning bij een groot kenmerk waarmee vanuit de werkgever

veel zaken worden gedaan, of niet? De daaropvolgende discussies zetten in elk geval aan tot nadenken.

Integriteit zit in ons allemaal, besloot Egge de Jong, maar je moet er wel met elkaar over praten. 'We zijn als mensen immers beïnvloedbaar. Tussen de noodzakelijke regels en vertrouwen moet een goede balans zijn. Blijf jezelf regelmatig testen, bijvoorbeeld door in de spiegel te kijken. Dat zijn uitstekende momenten om de awareness weer even te resetten. Door zo'n reset wordt de neiging tot overtreding van de regels een stuk minder.'

<https://www.hi-re.nl/2012/06/30/voorspelbaar-irrationeel-zijn-bedrog-dan-ariely>

Fotomoment in het Olympisch Stadion

Risk Manager Yvonne du Floo vertelt over Ladies@Risk

Hoe sta je als vrouw in een mannenwereld 'je mannetje'... ... zonder jezelf als vrouw te verliezen.

Ladies@Risk is een netwerk puur en alleen voor vrouwen, aldus Yvonne du Floo. 'De oorsprong van dit netwerk is terug te voeren tot het NARIM Congres in 2008. Daar waren 360 aanwezigen, waarvan 20 vrouwen. Een aantal daarvan raakte met elkaar aan de praat over de hobbels waar we tegenaan liepen als vrouw binnen een mannenwereld. We herkenden dingen van elkaar en konden ervaringen uitwisselen. Iemand uit dat groepje zei "Dit zouden we vaker moeten doen". Met dat idee ben ik aan de slag gegaan.'

Alles in eigen hand

Yvonne besloot een bijeenkomst voor vrouwen te organiseren. 'Een thema had ik al in gedachten, namelijk het boek "Stratego voor vrouwen" van Monic Bührs. Want, zoals de schrijfster in haar boek stelt: "Zie het als een spel, want zo zien mannen het ook." Het onderwerp van deze eerste vrouwenbijeenkomst ging specifiek over "Hoe sta je als vrouw in een mannenwereld 'je mannetje'... zonder jezelf als vrouw te verliezen." Ook dat laatste vond ik belangrijk, want om me heen zag ik maar al te vaak dat succesvolle vrouwen in feite een kopie waren van de man, maar dan gekleed in een mantelpakje. Daar herkende ik mezelf totaal niet in.'

Twaalf bijeenkomsten

Een sponsor bood zich spontaan aan en bijna 50 enthousiaste dames woonde deze eerste bijeenkomst in maart 2009 bij. Ladies@Risk was een feit en er volgden meer bijeenkomsten. Ladies@Risk werd een succes dat werd onderstreept met het verkrijgen van de NARIM Award in 2011. In oktober 2015 vond de voorlopig laatste bijeenkomst plaats. 'Elk jaar organiseerde ik samen met één of meerdere sponsors een bijeenkomst in het voorjaar en een in het najaar. Na de vierde bijeenkomst stapten we eigenlijk al

af van onderwerpen die specifiek met ons vrouw-zijn te maken hadden en gingen we over op meer vakinhoudelijke actualiteiten.'

Andere professionals

Inmiddels zijn er steeds meer netwerken en evenementen op het gebied van Risk & Insurance Management. Yvonne: 'Wat Ladies@Risk uniek maakt, buiten dat alleen vrouwen lid kunnen worden, is dat niet alleen Risk & Insurance Managers lid zijn, maar ook allerlei andere professionals die zich in de meest brede zin met risk management bezig houden, zowel in het voorveld als op de achtergrond. Denk aan schade-experts, makelaars, verzekeraars of advocatenbureaus. Over elk vakgebied hebben we wel een keer een presentatie gehad. Dat was informatief, leerzaam en tevens heel gezellig.'

Volgende generatie

De groep groeide van 50 dames bij de start naar rond de 200 leden vandaag de dag. Ondanks dit succes droeg Yvonne het stokje van Ladies@Risk recent over aan het bestuur van NARIM. 'Tijdens de laatste bijeenkomst vroeg een aantal leden of we een bijeenkomst konden organiseren over het thema hoe je jezelf als vrouw staande houdt in een mannenwereld. Daar moest ik in mezelf natuurlijk wel om lachen, want zo waren we begonnen. Dat was het moment dat ik besloot dat het na zeven jaar tijd werd voor de volgende generatie.' Yvonne droeg tijdens de laatste ALV het stokje officieel over aan het bestuur van NARIM. 'Nu heb ik ook weer tijd om me te richten op nieuwe uitdagingen. En het lijkt me leuk om een Ladies@Risk-bijeenkomst bij te wonen als lid van NARIM en me te laten verrassen.'

Het NARIM bestuur organiseert in samenwerking met WIJ Advocaten op 14 maart 2017 haar eerstvolgende Ladies@Risk bijeenkomst. Nadere informatie volgt. Wilt u zich aanmelden voor deelname aan de netwerkgroep Ladies@Risk, stuur dan een e-mail: info@narim.com.

Het Kenniscentrum: de vakgroep 2.0

Al een aantal jaren zijn er binnen NARIM vakgroepen actief. Doel is voornamelijk het delen van kennis en ervaring. Tijdens de bijeenkomsten die per vakgroep een of meerdere keren per jaar plaatsvinden, staan actuele ontwikkelingen centraal. Organisatie is in handen van de vakgroepcoördinator. Op basis van geluiden vanuit NARIM en de ervaringen van de coördinatoren, heeft het NARIM-bestuur besloten de vakgroepen met ingang van 2017 om te vormen tot Kenniscentra. Het bestuur is ervan overtuigd hiermee nog meer toegevoegde waarde voor de leden te kunnen bieden en kennisdeling nog meer te bevorderen. Maar dat is niet het enige dat verandert.

Voor alle leden

De bijeenkomsten van de diverse Kenniscentra, te weten Aansprakelijkheid, Bouw, Risk Management, Captives en Claims, worden voor alle NARIM-leden opengesteld. Om makkelijk en in kleine groepen met elkaar te kunnen overleggen, wordt per bijeenkomst een maximum aantal deelnemers vastgesteld. Het Kenniscentrum staat onder leiding van een coördinator. Hij of zij is vrij in het aantal bijeenkomsten dat per jaar plaatsvindt. Bij iedere bijeenkomst zal, indien mogelijk, een vertegenwoordiger van het NARIM-bestuur aanwezig zijn.

Website

De website www.narim.com wordt vernieuwd en aangepast aan de eisen van deze tijd. Tevens wordt er een interactief en besloten ledendeel aan toegevoegd. Op deze website komt een korte omschrijving van de vijf Kenniscentra. Verder krijgt ieder Kenniscentrum er een eigen icoon. Heeft de coördinator een bijeenkomst gepland, dan wordt dit op de website geplaatst. Bij de aankondiging op de website of in de NARIM Newsletter worden een of meerdere icoontjes geplaatst. Zo is in een oogopslag duidelijk voor wie de bijeenkomst interessant kan zijn. Na afloop van een bijeenkomst wordt een verslag

op de website geplaatst. De Kenniscentra worden op deze manier meer zichtbaar en het wordt duidelijk wat ze voor de leden kunnen betekenen. Inmiddels is de werkgroep Website gevormd. Deze werkgroep komt begin 2017 voor het eerst bijeen.

Onderwerpen

NARIM-leden kunnen zelf onderwerpen voor bijeenkomsten aandragen. Denk hierbij aan ISO, het bespreken van artikelen/uitspraken van het Hof, de rol van de makelaar, Lessons learned (alleen te delen als de groep en klein is en vertrouwelijkheid kan worden gegarandeerd) of relevante wetswijzigingen.

Dineke van den Eshof, coördinator Kenniscentrum Claims:

'We moeten kennis delen, daar worden we allemaal beter van'

'Ik vind het belangrijk dat wij elkaar als NARIM-leden snel en makkelijk kunnen benaderen. Dat geldt zeker wanneer er een claim speelt. Op zo'n moment is het vaak ad hoc handelen. Elke claim is immers anders en dan zijn tips altijd welkom.

Een besloten website waarop we kunnen chatten of een app, kunnen hiervoor prachtige middelen zijn. Als we een platform inrichten waar we elkaar vragen kunnen stellen, kan elk lid daarop reageren en niet alleen de leden van het

betreffende kenniscentrum. Heb ik nu een vraag in mijn hoofd en ik wil met iemand sparren, dan bel ik toch mensen die ik ken. Daar moet verandering in komen en daar kan de opzet van kenniscentra een rol in spelen. Reageren veel mensen op een bepaald onderwerp, dan kan de coördinator over dat onderwerp een bijeenkomst plannen. Zo hou je het fris, breed en actueel.

Drempel verlagen

De coördinator moet het kenniscentrum "levend" houden en aanvoelen waar de

interesse zit. Er is zoveel kennis binnen NARIM, waarom zouden we elkaar dan maar eens in de zoveel maanden iets vragen? Die drempel moet lager. Ik verwacht dat zelfs de mensen die gewend zijn alles zelf op te lossen, er ook hun voordeel mee doen. Zeker als ze zien dat anderen wel van elkaar leren. Het zou leuk zijn als iedereen participeert en niet alleen kennis "haalt", want daar kan een vereniging niet van bestaan. Ik vind dat het NARIM-lidmaatschap je verplicht om mee te doen. Kennis delen, daar worden we immers allemaal beter van.'

Terugblikken en vooruitkijken met Titus Tiel Groenestege

Tot zijn grote verrassing mocht Titus Tiel Groenestege in mei tijdens het jubileumcongres het podium opkomen om de NARIM Award 2016 in ontvangst te nemen. Hoe kijkt hij terug op die gebeurtenis en op het jaar 2016 en wat zijn zijn verwachtingen voor 2017?

Highlights 2016

'De toekenning van de NARIM Award was een verrassing waarop ik absoluut niet had gerekend. Ik heb er veel positieve reacties op gehad, vanuit de markt en vanuit Pon. Zonder meer een mooie onderscheiding. Veel impact in mijn werk had de keuze van Pon om eigenrisicodrager voor de WGA te worden. Een weloverwogen besluit waaraan ik als Risk & Insurance Manager zeker mijn bijdrage heb geleverd. Ook bijzonder is dat twee van onze productielocaties de aansprekende status Highly Protected

Risk kregen. De aanleiding was een grote brand bij Gazelle in Dieren in 2013 en de switch van brandverzekeraar in 2015. Als Risk & Insurance Manager ben ik nauw betrokken geweest bij dit hele proces.'

Verwachtingen 2017

'De wereld blijft veranderen en daarmee heb je als Risk & Insurance Manager voortdurend te maken. Je moet zijn voorbereid op alles wat om je heen gebeurt. Zo hebben we binnen Pon te maken gehad met politieke spanningen tussen Vietnam en China. Iets waarover in Nederland maar weinig is bericht, maar waarvan de hele fietsindustrie wel last heeft gehad. Ook wij: Gazelle is een van onze merken. Het is een treffend voorbeeld hoezeer politieke risico's van invloed kunnen zijn op jouw organisatie. Zeker in een tijd waarin alles steeds meer met elkaar verbonden raakt.'

NARIM en 2017

'Zowel voor NARIM als voor jezelf geldt dat je gezien en gehoord moet blijven worden. Onder meer door op het juiste moment de juiste vragen te stellen. Kennis en kennisvermeerdering is belangrijker dan ooit. Als beroepsgroep hebben we elkaar daarvoor nodig. Je kunt elkaar steunen door met elkaar verbonden te zijn. NARIM moet daarin blijven faciliteren. Dat zal alleen maar in belang toenemen.'

Kennismaking met nieuwe toezichthouder DNB

Nederlandse captive-eigenaren discussiëren over impact Solvency II

Op 18 november organiseerde de Vakgroep Captives in samenwerking met Aon een Round Table over de laatste ontwikkelingen op het gebied van Nederlandse captives. Op de agenda stonden Solvency II, de laatste ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving en trends met betrekking tot nieuwe structuren en vestigingslanden voor captives van Nederlandse moederbedrijven. Ook werd kennis gemaakt met Leen van Duijn, de nieuwe toezichthouder van DNB specifiek voor captives.

Nederlandse bedrijven hebben in de afgelopen jaren zes captives opgericht in onder andere Malta, Luxemburg en de Verenigde Staten. Hiermee is het aantal captives van Nederlandse bedrijven nog steeds groeiende. Dit is in lijn met de wereldwijde ontwikkelingen, waar ondanks strengere regelgeving het aantal captives nog jaarlijks stijgt. Inmiddels zijn er momenteel wereldwijd ruim 7.000 captives actief. Vooral het aantal Cell Captives groeit snel en maakt in Europa nu 36% uit van het totaal aantal in Europa geregistreerde captives. Wat betreft insurance lines is er vooral een groeiende belangstelling voor cyberrisico's en de risico's van employee benefits. Op dit moment tekent slechts 1% van de captives wereldwijd employee benefits programma's. Dit zal naar verwachting snel groeien als gevolg van de toenemende inflatie van zorgkosten en de mogelijke diversificatie-effecten in de bestaande captives door toevoeging van deze programma's.

Solvency II Day 1

Solvency II heeft het runnen van een Nederlandse captive niet eenvoudiger gemaakt. Toch zijn de aanwezigen positief over grote delen van Solvency II, zoals de Own Risk Solvency Assessment (ORSA) en bepaalde governance-elementen. Wel vinden de aanwezigen de zogenaamde Solvency II Agreed upon Procedures (AuP) buitenproportioneel. Deze AuP is gelinkt aan de openings-

Dit artikel is verzorgd door Alex van den Doel, Managing Director Aon Global Risk Consulting Benelux

balans van Solvency II per 1 januari 2016 (Day 1 reporting).

Een vertegenwoordiger van accountantsorganisatie EY gaf toelichting op de AuP en de vervolgstappen hierop. Day 1 reporting omvat het opstellen van een met de verzekeraar afgestemd programma van werkzaamheden (AuP) voor de Solvency II-openingsbalans per 1 januari 2016. Accountants hebben op basis van een vragenlijst van bijna 200 vragen een rapport van feitelijke bevindingen aan de captives en aan DNB uitgebracht. De captives gaan op basis van deze bevindingen aan de slag met een AuP-actieplan. Dit plan wordt in 2017 ge-audit. De scope van deze audit is in

december 2016 in de NBA-alert aangekondigd. Aandachtspunten voor het actieplan zijn onder meer data, Solvency II als BAU (Business As Usual) proces en vastleggingen/documentatie.

Ontwikkelingen rondom toezicht

Captives hebben te maken met regelgeving vanuit verschillende instanties. Vanuit het toezicht zette Kitty Lieveise van Loyens & Loeff de belangrijkste ontwikkelingen uiteen, te weten het voorbereiden van een crisisplan vanaf 2018 en het uitvoeren van een Integriteits Risico Analyse (SIRA), als aanvulling op de Solvency II ontwikkelingen.

Nieuwe toezichthouder

Tot slot werd kennis gemaakt met Leen van Duijn, de nieuwe toezichthouder voor Nederlandse captives. Leen van Duijn heeft een achtergrond in banktoezicht en zowel verzekeraars als captives zijn een nieuwe discipline. In dit kader werd benadrukt dat captives ten opzichte van verzekeraars op een aantal punten verschillen:

- Captives tekenen alleen risico's van het moederbedrijf
- Er is geen contact met consumenten
- Er is een beperkt netto risico
- Er wordt veel gebruik gemaakt van outsourcing

In de komende uitgave van het NARIMagazine een interview met Leen van Duijn.